

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central
Judecătorul: Vitalie-Silviu Midrigan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecătorii: A. Panov, V. Negru, V. Cotorobai

Î N C H E I E R E

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Jalbă Igor, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Jalbă Igor împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Jalbă Igor, reprezentat de avocatul Rotaru Vitalie și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 17 februarie 2017, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată Jalbă Igor împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor,

c o n s t a t ă :

La 07 decembrie 2016, Jalbă Igor, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Jalbă Igor a indicat că a activat în cadrul sistemului penitenciar în perioada anilor 17 martie 2003– 28 martie 2014, unde a deținut funcția de medic specialist terapeut al serviciului medical al Penitenciarului nr. 9 Pruncul, în perioada 17 martie 2003-04 iunie 2007; funcția de șef, medic al serviciului medical al Penitenciarului nr. 9 Pruncul, în perioada 04 iunie 2007 – 18 mai 2011; funcția de specialist terapeut al serviciului medical al Penitenciarului nr. 10 Goian, în perioada 18 mai 2011–03 aprilie 2012; funcția de specialist terapeut al serviciului medical al Penitenciarului nr. 12 Bender, în perioada 03 aprilie 2012 – 07 mai 2013, funcția de șef, medic al serviciului medical al Penitenciarului nr. 12 Bender, în perioada 07 mai 2013 –28 martie 2014, iar prin ordinul Ministrului Justiției nr. 181 din 07 aprilie 2014, a fost demisionat în rezervă, conform art. 20, pct. 2 lit. b) alin. 2 al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996. Astfel, în perioada anilor 17 martie 2003 – 18 mai 2011, a deținut fără întrerupere, funcții, în cadrul Penitenciarului nr. 9.

Reclamantul Jalbă Igor, a mai menționat că, în momentul stabilirii și calculării pensiei Departamentul Instituțiilor Penitenciare nu a ținut cont de dreptul stabilit, prin art. 44 alin. (2) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne și Hotărârii Guvernului nr. 1507 din 29 decembrie 2006, pentru aprobarea modificărilor și completărilor în Hotărârea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006, prin care urma să i se stabilească și să i se achitate pensia reieșind, din indemnizația bănească în mărime de 1,5 a salariului de funcție.

De asemenea, reclamantul Jalbă Igor, a relatat că, la 08 noiembrie 2016, a expediat cererea prealabilă privind recalcularea pensiei, fapt confirmat, prin avizul de recepție anexat la prezenta cerere, însă până la adresarea în instanță, nu a primit nici un răspuns.

Reclamantul Jalbă Igor, solicită obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare de a prezenta un răspuns la cererea prealabilă, recalcularea pensiei, cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor neachitate.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 17 februarie 2017, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor neachitate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de către reprezentantul apelantului Jalbă Igor, avocatul Rotaru Vitalie, și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 17 februarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jalbă Igor împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare, cu recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor neachitate.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii reclamantului Jalbă Igor și respingerii acesteia.

Astfel, instanța de apel a invocat prevederile art. 34 din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996, care statuează că asigurarea cu pensii a colaboratorilor sistemului penitenciar se face în modul stabilit de Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, luându-se în considerare înlesnirile stabilite la art.33 alin.(2) și (3) din prezenta lege.

Iar, conform prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu. Conform pct. 6 al Anexei nr. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006, privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, se acordă Departamentului Instituțiilor Penitenciare dreptul de a stabili pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender, precum și colaboratorilor detașați în aceste instituții o indemnizație lunară în mărime de până la 2 salarii de funcție corespunzătoare categoriei de salarizare stabilite, utilizând anual, în acest scop, 18 fonduri lunare de salarizare, calculate în raport cu salariile de funcție.

De asemenea, instanța de apel a reținut prevederile pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, care statuează că stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sânt acordate permanent. Se consideră plăți compensatorii majorările la salariile de funcție, plătite în timpul aflării în Forțele de menținere a păcii, precum și colaboratorilor instituțiilor penitenciare dislocate în or. Bender.

În conformitate art. 44 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, pensia pentru militarii care au îndeplinit serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile lor se calculează din solda acestora. Pensia pentru persoanele menționate se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția

plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că apelantul Jalbă Igor a beneficiat de un drept bănesc, cu caracter compensatoriu și care, în mod întemeiat nu a fost inclus, în calculul pensiei, astfel, a concluzionat că instanța de fond, în mod întemeiat, a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea reclamantului Jalbă Igor.

La fel, instanța de apel a respins argumentul apelantului Jalbă Igor, precum că instanța de fond nu a atras în proces în calitate de pârât Casa Națională de Asigurări Sociale, deoarece instanța de apel a informat CNAS-ul despre ședința de judecată, dar la care reprezentatul acesteia nu s-a prezentat. Mai mult, a stabilit că litigiul în cauză se referă la o perioadă anterioară transmiterii dosarelor către CNAS, la 01 ianuarie 2007.

Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a examinat pricina sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic.

De asemenea, în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

La 21 februarie 2018, Jalbă Igor, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 și hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 17 februarie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Jalbă Igor împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Jalbă Igor, a invocat că, își întemeiază recursul în baza prevederilor art. 432 alin. (3) lit. b) Cod de procedură civilă, deoarece pricina a fost judecată în absența unui participant la proces, căruia nu i sa comunicat locul și data și ora ședinței de judecată. În acest sens, a indicat că instanța de apel, la examinarea cererii de apel depuse de Jalbă Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 17 februarie 2017, a omis citarea în calitate de pârât a Casei Naționale de Asigurări Sociale, or, în cererea de apel, menționată, a fost indicată, în calitate de pârât, și Casa Națională de Asigurări Sociale. Astfel, consideră că au fost încălcate drepturile procedurale ale pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale.

Recurentul Jalbă Igor, a invocat că, conform Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 privind modul de calculare a vechimii în muncă, reiese că achitarea

indemnizației bănești, în baza Hotărârilor Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006 și nr.1507 din 29 decembrie 2006, pentru colaboratorii instituțiilor penitenciare din or. Bender de la 1 septembrie 2006, nu are nimic în comun cu sporul la salariu de funcție, cu atât mai mult nu este o compensare. Indemnizația respectivă reprezintă un supliment la salariu, care se acordă permanent și este o parte componentă a salariului lunar, și prin urmare, se ia în calcul la stabilirea indemnizației unice de concediere. Mai mult, a indicat că indemnizația respectivă, nu se regăsește în categoria plăților compensatorii, care nu se includ în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, ca bază a calculării pensiei.

De asemenea, recurentul Jalbă Igor, a indicat că, prin pct. 5 al anexei nr. 2 la Hotărârii Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006 privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, este stabilită achitarea indemnizației bănești similare și pentru colaboratorii poliției Bender. Astfel, în raport cu Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Ministerul Afacerilor Interne al RM, include aceste indemnizații bănești în calcularea și achitarea indemnizației unice, de concediere colaboratorilor trupelor organelor afacerilor interne.

Astfel, recurentul Jalbă Igor, consideră că prin acțiunile sale Departamentul Instituțiilor Penitenciare, are un comportament discriminatoriu față de angajații săi, în coraport cu alte categorii de angajați de același nivel, doar că din organe diferite, cum ar fi trupele organelor afacerilor interne, militarii și polițiștii.

Recurentul Jalbă Igor, a indicat că, prin decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității nr.11/17 din 24 aprilie 2017, a fost recomandat Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei să revizuiască prevederile normative relevante, asigurând un tratament nediscriminatoriu la stabilirea și calcularea pensiilor tuturor angajaților din structurile de forță.

De asemenea, recurentul Jalbă Igor, a invocat că, Sindicatul Colaboratorilor Organelor de Forță din RM, prin răspunsul lor nr.22/1937 din 21 septembrie 2015, a explicat că potrivit pct. 6 al Anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr.650 din 12 iunie 2006 cu privire la salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, se acordă Departamentului Instituțiilor Penitenciare dreptul de a stabili pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender, precum și colaboratorilor detașați în aceste instituții, o indemnizație lunară în mărime de până la 1,5 salarii de funcție corespunzătoare categoriei de salarizare stabilite, utilizând anual, în acest scop, 18 fonduri lunare de salarizare, calculate în raport cu salariile de funcție.

Recurentul Jalbă Igor, consideră că, indemnizația lunară în mărime de 1,5 salarii de funcție, corespunzătoare categoriei de salarizare stabilite, prevăzută la pct. 5 al anexei nr.

2 la Hotărârea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006, pentru militari, efectivul de trupă și corpul de comandă din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, amplasate în municipiul Bender și raionul Dubăsari, reprezintă un supliment la salariu, care se acordă permanent și care nu se regăsește în categoria plăților compensatorii care nu se includ în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor care se calculează la stabilirea pensiei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei, copia decizie Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2017, a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților, inclusiv și în adresa recurentului, Jalbă Igor, la 08 decembrie 2017, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f.d. 98), însă dovezi privind recepționarea acesteia, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 februarie 2018, în termen.

La 26 martie 2018, în adresa intimatului Departamentul Instituțiilor Penitenciare a fost expediată copia recursului declarat de Jalbă Igor, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La rândul său, Departamentul Instituțiilor Penitenciare nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Jalbă Igor, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Jalbă Igor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de către Jalbă Igor se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Jalbă Igor, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

A consideră inadmisibil recursul declarat de Jalbă Igor, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jalbă Igor împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan